

Handläggare
Anders Hallberg
08-508 264 01**Till**
Exploateringsnämnden
2022-03-24

Strategi för idrottsanläggningar 2022-2026. Svar på remiss

Förslag till beslut

1. Remissen besvaras med kontorets tjänsteutlåtande.

Johan Castwall
Förvaltningschef

Sammanfattning

Den nuvarande långsiktiga investeringsplanen för idrottsanläggningar antogs 2015. Sedan dess har många nya idrottsanläggningar tillkommit i olika delar av staden, men behovet av fler anläggningar är fortsatt stort i takt med att staden växer samt att det inom flera anläggningskategorier redan idag föreligger en underkapacitet, då många av staden befintliga anläggningar nyttjas till, och i vissa fall, över sin maximala kapacitet. Därtill är flera av stadens anläggningar i sådant tekniskt skick att dessa behöver rustas upp alternativt ersättas med helt nya anläggningar.

Med utgångspunkt från detta fick idrottsnämnden i budget för 2020 därför i uppdrag att se över prioriteringarna i den långsiktiga investeringsplanen och stadens nyckeltal för antalet idrottsanläggningar i samarbete med RF-SISU Stockholm och specialidrottsförbunden.

Den framtagna strategin för idrottsanläggningar föreslås ersätta den långsiktiga investeringsplanen som styrdokument i stadens långsiktiga arbete med nya och utvecklade idrottsanläggningar.

Exploateringskontoret
FörvaltningsledningFleminggatan 4
Box 8189
104 20 Stockholm
Telefon 08-508 264 01
Växel 08-508 276 00
exploateringskontoret@stockholm.se
Org nr 212000-0142
start.stockholm

Stockholms stads strategi för idrottsanläggningar föreslås bli gällande 2022-2026 och vara underordnad samt ett komplement till idrottspolitiska programmet.

För att tillgodose de behov av anläggningar som identifierats i denna strategi behövs samverkan såväl inom stadens organisation som med idrottsrörelsen och det privata näringslivet.

Stadens strategi för idrottsanläggningar är en av pusselbitarna för att dels bidra till att nå hållbarhetsmålen i Agenda 2030 gällande social-, ekonomisk- och miljömässig hållbarhet och dels nå målet om ökad fysisk aktivitet i det idrottspolitiska programmet.

Behoven av anläggningar analyseras på geografisk nivå och det lokala behovet beskrivs utifrån stadens 13 stadsdelsområden, där utgångspunkten är att förhållandena ska vara så jämlika som möjligt mellan stadens olika delar.

Det kan noteras att volymbehoven till stora delar återfinns i stadens investeringsplanering till 2030, men inom ett par anläggningskategorier medför de uppräknade behoven att ytterligare medel behöver avsättas samt att platser där anläggningarna kan uppföras behöver identifieras.

Enligt exploateringskontoret är strategin i stora delar en uppräkning av hur behovet av idrottsanläggningar ser ut under kommande år, och i viss mån en argumentation om motiven för dessa, men exploateringskontoret saknar en tydlig vägledning för prioriteringar mellan investeringar i olika anläggningstyper och ett resonemang om var investerade medel ger störst effekt i relation till uppsatta mål.

Remissen

Den nuvarande långsiktiga investeringsplanen för idrottsanläggningar antogs 2015. Sedan dess har många nya idrottsanläggningar tillkommit i olika delar av staden, men behovet av fler anläggningar är fortsatt stort i takt med att staden växer samt att det inom flera anläggningskategorier redan idag föreligger en underkapacitet, då många av staden befintliga anläggningar nyttjas till, och i vissa fall, över sin maximala kapacitet. Därtill är flera av stadens anläggningar i sådant tekniskt skick att dessa behöver rustas upp alternativt ersättas med helt nya anläggningar.

Med utgångspunkt från detta fick idrottsnämnden i budget för 2020 därför i uppdrag att se över prioriteringarna i den långsiktiga investeringsplanen och stadens nyckeltal för antalet idrottsanläggningar i samarbete med RF-SISU Stockholm och specialidrottsförbunden.

Den framtagna strategin för idrottsanläggningar föreslås ersätta den långsiktiga investeringsplanen som styrdokument i stadens långsiktiga arbete med nya och utvecklade idrottsanläggningar.

Stockholms stads strategi för idrottsanläggningar föreslås bli gällande 2022-2026 och vara underordnad samt ett komplement det idrottspolitiska programmet.

För att tillgodose de behov av anläggningar som identifierats i denna strategi behövs samverkan såväl inom stadens organisation som med idrottsrörelsen och det privata näringslivet.

Stadens anläggningar ska finnas till för alla och syfta till att möjliggöra för fler stockholmare att börja idrotta eller motionera. Stockholms stads strategi för idrottsanläggningar syftar därför också till att öka jämställdheten och minska ojämlikheten bland de som är fysiskt aktiva.

Stadens strategi för idrottsanläggningar är en av pusselbitarna för att dels bidra till att nå hållbarhetsmålen i Agenda 2030 gällande social-, ekonomisk- och miljömässig hållbarhet och dels nå målet om ökad fysisk aktivitet i det idrottspolitiska programmet. För att förbättra folkhälsan genom fysisk aktivitet riktas särskilt fokus mot grupper som idag är inaktiva utifrån jämställdhets- och jämlikhetsperspektiv.

Staden ska därför arbeta för en bredd i utbudet av idrottsanläggningar, både i form av god geografisk spridning men även i form av anläggningstyper för olika organisationsformer och för olika aktiviteter/idrotter.

I vissa fall kan det vara svårt för staden att erbjuda alla de olika typer av lokaler och ytor som de enskilda idrotterna ser ett behov av, vilket innebär att delar av lokalbehovet behöver tillgodoses i andra lokaler än de som staden tillhandahåller. Staden har möjlighet att stötta de föreningar som bedriver verksamhet i egna lokaler alternativt hyr in sig i en lokal genom idrottsnämndens föreningsstöd.

En betydande del av stadens anläggningsutbud närmar sig slutet av sin tekniska livslängd, vilket innebär att behovet av reinvesteringar och underhåll är mycket stort. Behoven av anläggningar analyseras på geografisk nivå och det lokala behovet beskrivs utifrån stadens 13 stadsdelsområden, där utgångspunkten är att förhållandena ska vara så jämlika som möjligt mellan stadens olika delar. I områden där det med hänsyn till bland annat marktillgång är svårare att tillgodose behoven kommer det i planeringen behöva studeras hur ett underskott i ett område kan kompenseras med ett överskott i ett annat.

I strategins behovsanalys beskrivs hur behoven för olika typer av idrottsanläggningar tas fram. Detta sker dels genom kvantitativa nyckeltal för ett par av de mest förekommande anläggnings-typerna, där behovet av anläggningar står i proportion till befolkningsstorleken och dess prognosticerade utveckling, där utgångspunkten överlag är antalet anläggningar i förhållande till antalet barn och unga i åldern 7-20 år.

Enligt framtagna nyckeltal är behovet för hela staden till 2030 enligt befolkningsprognos 2021 följande:

- 21 konstgräsplaner
- 27 idrottshallar
- 6,75 ishallar (exklusive befintliga ishallar som behöver ersättas under perioden)
- 3 nya simhallar samt kapacitetsökning i de simhallar som rustas upp alternativt ersätts.
- 1,25 friidrottsanläggningar

Det kan noteras att volymbehoven till stora delar återfinns i stadens investeringsplanering till 2030, men inom ett par anläggningskategorier medför de uppräknade behoven att ytterligare medel behöver avsättas samt att platser där anläggningarna kan uppföras behöver identifieras. Behovet av ytterligare friidrottsanläggningar ökar när respektive stadsdelsområde analyseras separat jämfört med när hela staden analyseras.

I budget för 2022 har idrottsnämnden i uppdrag att i samarbete med berörda nämnder, privata aktörer samt i dialog med idrottsförbunden utreda och hitta en placering av en idrotts- och evenemangshall med en publikkapacitet om cirka 5 000 personer.

Ärendets beredning

Den nuvarande långsiktiga investeringsplanen för idrottsanläggningar antogs 2015. Med utgångspunkt från detta

fick idrottsnämnden i budget för 2020 därför i uppdrag att se över prioriteringarna i den långsiktiga investeringsplanen och stadens nyckeltal för antalet idrottsanläggningar i samarbete med RF-SISU Stockholm och specialidrottsförbunden. Detta uppdrag har sedan förlängts in i 2021. Den framtagna strategin för idrottsanläggningar föreslås ersätta den långsiktiga investeringsplanen som styrdokument i stadens långsiktiga arbete med nya och utvecklade idrottsanläggningar.

Exploateringsnämnden har fått ärendet på remiss från kommunstyrelsen för yttrande senast den 18 april 2022. Ärendet har beretts av exploateringskontorets förvaltningsledning.

Exploateringskontorets synpunkter

Exploateringskontoret anser att strategin är en bra grund för fortsatt planering och samverkan. Idrott är en samhällsfunktion som tidigt behöver ingå i planeringen vilket betonas bland annat i stadens översiktsplan och budget.

En tydlig målbild och analys är grundläggande utgångspunkter för att fånga upp behovet i exploateringskontorets arbete. Det är viktigt för att tidigt belysa målkonflikter när stadens samlade mål och behov ska beaktas. Genom områdesplanering, tematisk och geografisk strategisk planering, kan arbetet att avsätta tillräcklig mark i olika delar av staden inledas utifrån det prognosticerade behovet.

I en växande stad ökar behoven av nya anläggningar som dessutom har specifika behov vad gäller läge, utbredning och samlokalisering.

Exploateringskontoret ställer sig, i enlighet med stadens investeringsstrategi, bakom ambitionen att uppnå en effektivare användning av stadens gymnastiksalar och idrottshallar.

Under ”Stadens övergripande styrdokument” saknas helt hänvisning till stadens investeringsstrategi, som bland annat syftar till att hålla nere stadens samlade investeringsnivå och långsiktiga driftskostnader.

De höga investeringsvolymerna medför att hela kommun-koncernen behöver samverka och öka fokus på styrning, effektivitet, kostnadsmedvetenhet samt prioriteringar mellan och

inom investeringsprojekt. Syftet är att begränsa investeringsutgifterna för en fortsatt hållbar utveckling.

Enligt dokumentet har prioriteringar gjorts gällande anläggningar, åtgärder och tidsplanering. Strategin är i stora delar en uppräkningslista av hur behovet av idrottsanläggningar ser ut under kommande år, och i viss mån en argumentation om motiven för dessa, men exploateringskontoret saknar en tydlig vägledning för prioriteringar mellan investeringar i olika anläggningstyper och ett resonemang om var investerade medel ger störst effekt i relation till uppsatta mål.

Exploateringskontoret anser också att det bör framgå av strategin hur stor del av behovet till 2030 som redan är omhändertaget, i pågående detaljplanearbete och projekt.

I arbetet med att ta fram nya nyckeltal har staden i samverkan med de berörda specialidrottsdistriktsförbunden samt RF-SISU Stockholm diskuterat vad som kan bedömas vara rimliga nivåer över tid. De nya nyckeltalen bygger på ett viktningssystem, där den enskilda anläggningens bidrag till helheten har värderats enligt en poängskala. Idrottsförvaltningens försök att identifiera omfattningen av behovet för ett antal av de vanligaste anläggningstyperna är ett ambitiöst tillvägagångssätt, fastän något invecklat, och det är svårt att bedöma de nyckeltal strategin utgår från och som det angivna behovet av idrottsanläggningar bygger på.

Staden är en fysiskt begränsad yta. Det är mycket som ska få plats. Många gruppers behov som ska tas om hand. Mängden mål och riktlinjer som behöver beaktas i den fysiska planeringen överlappar många gånger varandra samt ger upphov till målkonflikter. Utan hänsyn tagen till framtida investeringsbehov och andra behov som uppstår när staden växer riskerar strategin att bli något urvattnad när vägledning för nödvändiga prioriteringar saknas.

Samhällsbyggnadsprocessen handlar till stor del om att göra avvägningar mellan olika intressen. God ekonomisk hushållning är också en förutsättning för att staden i framtiden ska klara av att möta de krav som morgondagens stockholmare ställer på en effektiv användning av skattebetalarnas pengar för att klara behovet av bland annat vård, skola och omsorg.

För exploateringskontoret, som ansvarig för att utveckla och förvalta stadens samlade markinnehav, är det också viktigt att

koppla behovet av nya idrottsanläggningar, när det gäller olika anläggningstyper, i förhållande till deras ytmässiga anspråk. Betydelsen av vägledning för att prioritera stadens investeringar gäller i högsta grad även för stadens mark. Vad innebär exempelvis det angivna behovet av 21 nya konstgräsplaner till 2030 ytmässigt i förhållande till andra behov? Stadens mark representerar inte bara avsevärda ekonomiska värden som byggbar mark, tillgången till mark är också en förutsättning för en lång rad andra högt prioriterade mål.

Mot denna bakgrund delar exploateringskontoret intresset för innovativa lösningar och en effektiv markanvändning i tät stad, exempelvis med idrottsytor i bottenvåningar eller på tak. Samverkan med byggaktörer, möjliga hyresgäster och fastighetsägare är viktig för att säkerställa genomförbarheten i projekten.

Exploateringskontoret ser fram emot fortsatt samverkan i arbetet med att identifiera platser för fler idrottsanläggningar i staden men också en något tydligare prioriteringsordning när det gäller behovet av olika anläggningstyper till 2030.

Slut

Bilagor

1. Strategi för idrottsanläggningar 2022-2026